

Hlas světového autora na lince Praha-Ronco Erich Maria Remarque: Byl jsem závodníkem

Není snad třeba bližšího představení. Milióny čtenářů na celém světě milují jeho knihy. Jejich hrdinové jsou nám tolik blízcí. Remarque má rád člověka celým svým srdcem, promlouvá k němu ústy svých hrdinů, varuje před fašismem, nenávidí válku. Jen si vzpomněme na krásné chvíle, prožité nad osudy židovského běžence Ludvíka Kerna, na Patě předválečných let doktora Ravika, válečné zkušenosti v knize Čas umírat, čas žít i hrůzu koncentračního tábora v Žilské hvozdě. „Na západní frontě klid“ bylo první autorovo dílo, ve kterém odsoudil nesmyslnost války. Ve hřmění děl a mezi horami mrtvých se rodilo přátelství mladých lidí, jejichž jsme svědky v Černém obelisku s Třech kamarádech.

A právě v posledním z jmenovaných románů (v němž sledujeme osudy tří kamarádů-majitelů malé autodílny, píše autor o automobilismu tak zasvěceně, že jsme si položili otázku: Pracovala zde autorova fantazie, nebo osobní zkušenosti?

Koho jiného se zeptat, než samotného autora?

Nejprve zjistit adresu: Nakladatelství vydávající u nás Remarqueovy knihy, poukazuje honoráře do New Yorku společnosti, vlastníci autorská práva. Neznají adresu. Pomohl švýcarský zástupčí úřad.

Okamžik prosím. Haló, pište si Erich Maria Remarque, Ronco, kanton Taccini. Ne, telefon neznáme. Pátráme dál. Pomohla pražská mezinárodní ústředna. Za deset minut si můžeme odskrnout klíčový bod pátrání.

Píšeme si telefonní číslo 824-18.

Co nám asi na druhém konci linky řekne člověk, který ve svých šedesáti letech patří ke nejčtenějším a nejvýznamnějším světovým spisovatelům? Ten, který jako chlapec oblékl vojenskou uniformu a jako dospívající se ocitl uprostřed poválečných zmatků, inflace, mezi generací, zvyklou kázat, nikoliv tvořivé práci?

Úvahy přerušil telefon: „Máte tady Ronco, pana Remarquu. Mluvit!“

Ze vzdáleného švýcarského městečka se ozývá hluboký, melodický hlas. Zádám jménem našich čtenářů o rozhovor.

Prosím, milerád vám odpovím. Jen se ptejte!

„V Třech kamarádech“ píšete zasvěceně o automobli-

lismu. Znamená to snad, že máte k tomuto sportu bližší vztah?

„Ano, máte pravdu. Byl jsem závodníkem! To bylo krátce po první světové válce, kdy člověk dělal všechno možné, aby zapomněl na minulost a nemusel se příliš zabývat přítomností. Automobilismus přicházel tehdy do velké módy. Moje opojení netrvalo dlouho, začal jsem psát, nebyl čas. Zúčastnil jsem se, pokud se pamatuji, několika menších závodů, ale žádným mistrem volantu jsem nebyl.“

„Zajímáte se v současné době o nějaký druh sportu? Pěstujete snad nějaký?“

„Bohužel. Čas mi brání. Rád se procházím v lese, na čerstvém vzduchu, ale to snad nelze považovat za sportovní činnost... Ale za mládí, s toho automobilového opojení mi zbyly bežké vzpomínky a konec konců oneh zápal mi hodně pomohl v pozdější době při práci.“

Sám jste hovořil o Třech kamarádech...“

„Nenapíšte někdy román s rámcem sportovního prostředí?“

„Ještě nevím. Dost možná. Pracuji teď na knize, jejíž obsah nechci prozrazovat, dokud neudělám poslední tečku. Musím hodně dobánět, byl jsem půl roku vážně nemocen. Už jsem ale v pořádku, alespoň si sám říkám!“

„Chtěl byste něco vzkázat čtenářům svých knih v CSSR?“

„Chtěl bych něco říci především mladým lidem. Ve věku, kdy bych se měl – jako správný kluk – prohánět někde po hřišti, oblékl jsem uniformu a šel do války. To bylo moje mládí. Jsem rád, že se moje knihy v Československu líbí. Ať nad nimi čtenáři také přemýšlejí! Ptáte se, co bych chtěl vzkázat čtenářům. Obrátil bych otázku. Co bych jim nepřál. Mladým, kterým není ještě dvacet. Mladí, jaké jsem prožil já.“

Děkuji za rozhovor. Přel.

Erichu Maria Remarqueovi hodně zdraví a tvrdých sil s klapnutím sluchátka miřl jeho hlas. A teď se obrátíme na vás, naše čtenáře. Chcete, abychom pokračovali v rozhovorech se známými lidmi? Abychom se jich ptali na jejich vztah ke sportu? S kým byste chtěli, abychom hovořili? Napište nám!

JIH MARGOLIUS

R-A 2.1.023/001